

Vlaams
Parlement

ingediend op **870** (2020-2021) – Nr. 1
24 juni 2021 (2020-2021)

Voorstel van decreet

van Maaïke De Rudder, Katja Verheyen, Freya Saeys, Elke Sleurs,
Katrien Schryvers en Koen Daniëls

tot wijziging van het decreet van 30 april 2004
tot oprichting van het intern verzelfstandigd
agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie,
wat de gegevensdeling met het OCMW
en de samenwerking met de kraamklinieken betreft

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Met dit voorstel van decreet willen de indieners twee wijzigingen aanbrengen in het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie. Het voorstel voert een rechtsgrond in voor de gegevensdeling tussen het agentschap Opgroeien regie en de lokale besturen, met als doel de toegang van kwetsbare gezinnen tot sociale hulp- en dienstverlening te vergroten, en armoede en onderbescherming tegen te gaan. Daarnaast voert het een rechtsgrond in voor de gegevensdeling tussen de kraamklinieken en het agentschap zodat de continuïteit van een geïntegreerd zorgtraject in de perinatale periode mogelijk wordt gemaakt.

De aanleiding voor de eerste wijziging is het gegeven dat de indieners willen inzetten op het vroegtijdig detecteren van gezinnen en kinderen in armoede, het vroegtijdig opzetten van ondersteuning en het voorkomen van onderbescherming (conform het regeerakkoord 2019-2024). De indieners beogen de beschikbare gegevens zo veel mogelijk en binnen de wettelijke mogelijkheden te delen en om in te zetten op sterke netwerken. Dat moet bijdragen aan een lokaal geïntegreerde samenwerking tussen de verschillende lokale actoren die een opdracht vervullen op het vlak van de toegankelijke hulp- en dienstverlening, de ondersteuning en het tegengaan van onderbescherming. De lokale teams Kind en Gezin van het agentschap Opgroeien regie en het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) spelen daarin een sleutelrol, samen met de partners van het lokale netwerk geïntegreerd breed onthaal (GBO).

De nieuwe bepaling biedt een juridisch kader voor de gegevensdeling tussen het lokale team van het agentschap Opgroeien regie en het OCMW, met het oog op het verhogen van de toegang tot sociale hulp- en dienstverlening, en het tegengaan van armoede en onderbescherming zoals is opgenomen in het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid, en met het oog op een geïntegreerde ondersteuning van de cliënt vanuit een samenwerking tussen de betrokken partijen.

Het OCMW is ook een kernpartner van het GBO. Het GBO is een samenwerkingsverband dat onder de regie van het lokaal bestuur vanuit het Sociaal Huis wordt gerealiseerd en minstens het OCMW, het centrum voor algemeen welzijnswerk (CAW) en de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen (DMW) omvat. De regelgevende basis voor het GBO is opgenomen in het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid, dat verder is uitgewerkt in het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid, vermeld in artikels 2, 9 tot en met 11, 17, 19 en 26 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid. De toegankelijkheid van de hulp- en dienstverlening optimaliseren en onderbescherming tegengaan vormen de kernopdrachten van het GBO.

Om die doelstellingen te realiseren stemt het GBO ook af met lokale basis- of faciliterende actoren zoals de sector samenlevingsopbouw, armoedeverenigingen, huisartsen en thuiszorgdiensten, én met het meer gespecialiseerde begeleidingsaanbod.

De Huizen van het Kind, vermeld in artikel 7 van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning, maken deel uit van een integraal en afgestemd beleid over de toegankelijkheid van de lokale sociale hulp- en dienstverlening en de aanpak van onderbescherming (artikel 12 van het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid). De lokale teams van het agentschap Opgroeien regie behoren tot de lokale actoren in de Huizen van het Kind.

In de preventieve gezinsondersteuning van Opgroeien regie, die lokaal is georganiseerd, wordt elk gezin met een nieuw geboren kind binnen drie maanden na de geboorte getoetst aan de volgende zes criteria: het inkomen, de tewerkstellingssituatie, het opleidingsniveau, de huisvesting, de gezondheidssituatie en het stimulatie niveau ten aanzien van de kinderen. Als een gezin op drie of meer criteria ontoereikend scoort, wordt het als kansarm of maatschappelijk kwetsbaar beschouwd. Op die manier kan het lokale team met een relatief grote zekerheid vaststellen welke gezinnen zich in een maatschappelijk kwetsbare situatie bevinden. Uit onderzoek blijkt immers dat 91 procent van de op die manier gescreende gezinnen zou worden ingeschat als arm volgens de conventionele indicator van relatieve inkomensarmoede (Van Lancker, W., Cappelle, H., Cox, N., Decorte, A., Defossez, E., Denoo, H., Stevens, F. & Willems, A. 2020). Daarnaast blijkt uit hetzelfde onderzoek dat 23 procent van die gezinnen zich in een situatie van onderbescherming bevindt.

Hetzelfde onderzoek toont ook aan dat de samenwerking tussen Kind en Gezin (nu Opgroeien regie) en het OCMW toeliet om het bijna-universele bereik van Kind en Gezin als toegangspoort te gebruiken voor het outreachend werken van het OCMW. Dat maakte het mogelijk om een goede inschatting te maken van wie nu wel en niet bekend is op het lokale niveau, waardoor het gebruik van diensten en ontmoetingsmomenten bij die gezinnen kon worden gemaximaliseerd. Het onderzoek wijst op die manier op het belang van een goede samenwerking tussen de lokale teams van Opgroeien regie en het OCMW. Die samenwerking vormt een belangrijke voorwaarde om een structurele ondersteuning op te zetten en ervoor te zorgen dat er geen gezinnen door de mazen van het net glijpen.

De toeleiding van gezinnen met jonge kinderen naar het OCMW mag en kan zich evenwel niet beperken tot de gezinnen die zich in de hierboven beschreven situatie van maatschappelijke kwetsbaarheid bevinden. De uitgewerkte regeling geldt voor alle gezinnen met ondersteuningsnoden waarop het OCMW en/of het GBO vanuit hun opdracht mogelijk een antwoord kunnen bieden.

Een duidelijk kader voor het delen met het OCMW van gegevens van gezinnen en kinderen die zich in een maatschappelijk kwetsbare positie bevinden of ondersteuningsnoden hebben, dat rechtsgrond heeft in het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid (dat ook verbinding maakt met het GBO en met de Huizen van het Kind), kan de lokale samenwerking faciliteren in het belang van gezinnen en kinderen. Dat vergt evenwel een juridische onderbouwing vanwege de bepalingen over het beroepsgeheim en de regelgeving over bescherming van personen bij de verwerking van persoonsgegevens, onder andere de regels die van toepassing zijn bij de mededeling van persoonsgegevens.

Artikel 2 van dit voorstel van decreet bepaalt dat de leden van de lokale teams van het agentschap Opgroeien regie die gebonden zijn aan het beroepsgeheim, beperkte identificatiegegevens van kwetsbare cliënten kunnen doorgeven aan een maatschappelijk werker van het OCMW die ook door het beroepsgeheim gebonden is. Het zijn de leden van het lokale team die in contact komen met de gezinnen en een inschatting maken van de maatschappelijke kwetsbaarheid van de cliënt. Dat is uiteraard zeer gevoelige informatie. Daarom moet bij de toeleiding van een cliënt naar het OCMW de persoonlijke levenssfeer van de cliënt worden gerespecteerd en kan de aanmelding alleen onder de voorwaarden, vermeld in artikel 2. Alleen de naam en de contactgegevens (het adres, telefoonnummer en e-mailadres) van de cliënt kunnen worden meegedeeld. Het lokale teamlid zal de cliënt vóór de aanmelding bij het OCMW informeren over de gegevens die worden meegedeeld, aan wie ze worden meegedeeld, wat het doel is van de toeleiding, wat er met zijn gegevens gebeurt en wat hij mag verwachten na zijn aanmelding bij het OCMW. Het is dan ook de bedoeling dat een OCWW-medewerker kort na de aanmelding contact opneemt met de cliënt om naar zijn hulpvragen te luisteren en zijn rechten te ver-

kennen, om hem informatie te verschaffen, sociale hulp- en dienstverlening aan te bieden of door te verwijzen naar de gepaste lokale sociale hulp- en dienstverlening. Als er in de gemeente al een GBO werd gerealiseerd, kan dat GBO daarin ook ten volle zijn rol spelen en kan het OCMW onder de voorwaarden van artikel 11, §2, van het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid, gegevens van de cliënt met andere GBO-partners uitwisselen als dat noodzakelijk is om verantwoorde hulp- en dienstverlening te verstrekken of voor de continuïteit ervan. Om te garanderen dat een toeleiding naar het OCMW resulteert in een effectieve actie en opvolging, is het noodzakelijk dat het agentschap daarover nog samenwerkingsakkoorden sluit met de lokale besturen.

Belangrijk bij de toeleiding is dat de vrijwillige keuze van de client wordt verzekerd en gerespecteerd. Zowel het gebruik van de dienstverlening vanuit het lokale team van het agentschap Opgroeien regie, als het gebruik van de dienstverlening vanuit het OCMW en de andere partners binnen het GBO is immers gebaseerd op vrijwilligheid. Alle dienstverleners zetten in op een positieve hulpverleningsrelatie: dat betekent dat de hulpverlening en de relatie die met de cliënt wordt uitgebouwd, worden gekenmerkt door wederzijds respect, vertrouwen, betrokkenheid, empathie, aanvaarding en oprechtheid, en rekening houden met de keuzevrijheid van de cliënt om te worden doorverwezen. Daarom wordt uitdrukkelijk bepaald dat het delen van de identificatiegegevens vrijwillig is en alleen mogelijk is met de vrije en uitdrukkelijke toestemming van de cliënt. Op die manier wordt de gegevensdeling afgestemd op het kader dat daarvoor ook al in het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid voor het GBO is uitgewerkt. Gegevensuitwisseling tussen het OCMW en de andere partners van het GBO is in principe alleen mogelijk met de instemming van de cliënt op wie de gegevens betrekking hebben. Onder instemming wordt elke vrije, specifieke, geïnformeerde en uitdrukkelijke wilsuiting begrepen.

Het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid is niet van toepassing in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, maar artikel 2, tweede lid, bepaalt wel dat de Vlaamse Regering een convenant sluit met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) om de doelstellingen van het decreet te realiseren in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De VGC krijgt met andere woorden de regierol in handen voor de vertaling en toepassing van het Vlaamse decreet in Brussel-Hoofdstad. Het GBO wordt er door de VGC opgenomen als een van de taken die ze in het lokaal sociaal beleid moet vervullen. Op 28 september 2018 werd een convenant gesloten voor onbepaalde duur.

In haar jaaractieplan voor 2021 neemt de VGC ook de volgende operationele doelstellingen op:

- "We werken verder aan werkvormen geïntegreerd breed onthaal op maat van verschillende Brusselse contexten in verschillende zones lokaal sociaal beleid en rollen dit zoveel als mogelijk uit."
- "De VGC zorgt voor de nodige omkadering om het geïntegreerd breed onthaal in Brussel maximale kansen te geven (vorming, informatiedoorstroom, structureren en faciliteren van overleg, uitwisseling met Vlaanderen)."

Het convenant bepaalt onder meer dat er samenwerkingsverbanden geïntegreerd breed onthaal worden uitgebouwd. Een samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal omvat bij voorkeur een of meer OCMW's, het CAW Brussel en de erkende diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen. De samenwerkingsverbanden geïntegreerd breed onthaal voldoen aan de voorwaarden van artikel 10, 11 en 12 van het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid.

In artikel 2, §5, van dit voorstel van decreet wordt daarom bepaald dat in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kan worden toegeleid naar het CAW Brussel, als partner van het samenwerkingsverband GBO.

De aanleiding voor de tweede wijziging is enerzijds de vaststelling dat het aanbod van het agentschap Opgroeien regie (het vroegere Kind en Gezin) in de ziekenhuizen is geëvolueerd en anderzijds de moeilijkheden die het agentschap sinds de inwerkingtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) ondervindt om nog een aantal essentiële gegevens over pas bevallen moeders en hun kind via de ziekenhuizen te verkrijgen.

Het huidige artikel 11, derde lid, van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie gaat over de samenwerking tussen het agentschap en de ziekenhuizen op het vlak van de preventieve gezinsondersteuning in de perinatale periode. Gedurende vele decennia organiseerden medewerkers van het agentschap in de ziekenhuizen infosessies voor ouders die een kind verwachten, en bracht een verpleegkundige van Kind en Gezin een bezoek aan bed bij elke pas bevallen vrouw in de kraamkliniek om de dienstverlening voor te stellen en desgewenst op te starten. Op dat moment verkreeg de verpleegkundige in het ziekenhuis ook al een beperkte set van administratieve en medische persoonsgegevens over moeder en kind die betrekking hadden op de perinatale periode en in het cliëntdossier werden opgenomen. De dienstverlening door zorgverleners van Opgroeien regie in de ziekenhuizen werd sinds 2018 aangepast op basis van wetenschappelijke inzichten, feedback van jonge gezinnen én evoluties in het ziekenhuisverblijf na de bevalling. Een bezoek aan bed wordt niet meer aan alle pas bevallen moeders aangeboden, maar gebeurt alleen nog op uitzonderlijke indicatie.

Om het geïntegreerde gezinstraject bij pas bevallen moeders te ondersteunen, heeft het agentschap bepaalde identificatie- en contactgegevens nodig om contact met hen te kunnen opnemen en de dienstverlening aan te bieden. Het ziekenhuis beschikt over die gegevens. Sinds de inwerkingtreding van de AVG maken bepaalde ziekenhuizen bezwaar tegen het doorgeven van persoonsgegevens van pas bevallen moeders en hun kind aan het agentschap, voornamelijk als de betrokkenen daar geen uitdrukkelijke toestemming voor hebben verleend. In de praktijk blijkt het voor de ziekenhuizen niet altijd haalbaar om die toestemming expliciet aan pas bevallen moeders te vragen en te registreren.

Het agentschap Opgroeien regie heeft decretale opdrachten met betrekking tot de preventieve gezinsondersteuning, die vermeld worden in artikel 7 van het oprichtingsdecreet. Bepaalde van die opdrachten zijn specifiek gericht op alle (aanstaande) ouders, zoals:

- het informeren en adviseren van gezinnen en toekomstige ouders over de gezondheid, ontwikkeling, opvoeding, voeding en veiligheid van kinderen;
- de ondersteuning van gezinnen en toekomstige ouders met specifieke behoeften op het vlak van de gezondheid, ontwikkeling en opvoeding van kinderen, onder meer over de thema's huilen, slapen, eten en de interactie tussen ouders en kinderen.

Met de preventieve gezinsondersteuning streeft het agentschap naar een universeel bereik bij kinderen en gezinnen, en richt het zich tegelijkertijd intensief op gezinnen met specifieke behoeften. Artikel 10 van het decreet bevat al een rechtsgrond voor het agentschap om van alle toekomstige ouders, en van alle pasgeboren kinderen en hun ouders de persoonsgegevens te verwerken die noodzakelijk zijn om zijn taken met betrekking tot de preventieve gezinsondersteuning uit te voeren.

Het is cruciaal dat het agentschap zijn ondersteuningsaanbod zo snel mogelijk en uiterlijk kort na de geboorte kan doen, omdat een tijdige opstart van het gezinstraject een kansrijke start van elk kind optimaliseert, zeker van kinderen die in een precare gezinssituatie worden geboren. Daarvoor is een snelle, vlotte en correcte gegevensdeling van de identificatie- en contactgegevens van pas bevallen moeders

en hun kind tussen de ziekenhuizen en Opgroeien regie noodzakelijk. De ziekenhuizen beschikken als eerste over bevallings- en geboortegegevens van het grootste deel van de populatie in Vlaanderen, ook dat van de meest kwetsbaren (zoals de mensen zonder papieren). Nadat de zorgverleners contact met de ouders hebben opgenomen en de dienstverlening met betrekking tot de preventieve gezinsondersteuning hebben voorgesteld, zijn de ouders vrij om al dan niet op dat aanbod in te gaan.

Het nieuwe artikel 11, derde lid, bepaalt dat ziekenhuizen over elke pas bevallen moeder en haar kind (levend geboren, dood geboren of overleden kort na geboorte) de volgende gegevens verstrekken aan Opgroeien regie:

- de voor- en achternaam van de moeder;
- de geboortedatum van de moeder;
- het identificatienummer van de sociale zekerheid (INSZ-nummer) van de moeder;
- het adres van de moeder;
- het gsm-nummer en e-mailadres van de moeder;
- de voor- en achternaam van het kind;
- de geboortedatum van het kind;
- in voorkomend geval de datum van overlijden van het kind;
- in voorkomend geval dat het kind bij de geboorte werd afgestaan voor adoptie.

Elk van die gegevens is belangrijk. De identificatiegegevens en het INSZ-nummer van de moeder zorgen voor een unieke identificatie in het cliëntdossier. Kind en Gezin, de vroegere benaming van het agentschap Opgroeien regie, werd bij het koninklijk besluit van 7 juli 2002 gemachtigd om het identificatienummer van het Rijksregister te verwerken voor de uitvoering van de taken die voortvloeien uit de organisatie van de databank Ikaros, de voorloper van de huidige Miragedatabank, die de cliëntendossiers bevat. Dankzij de contactgegevens van de moeder kan er snel contact met haar worden opgenomen om de dienstverlening voor te stellen en desgewenst op te starten. De identificatiegegevens van het kind zorgen voor een unieke identificatie in het cliëntdossier. De eventuele overlijdensdatum van het kind is belangrijk opdat zorgverleners van het agentschap met de ouders op een gepaste manier, met respect voor hun kwetsbare situatie, contact kunnen opnemen om hen te ondersteunen. Om dezelfde reden is het ook belangrijk dat zorgverleners ervan op de hoogte zijn dat een kind al bij de geboorte voor adoptie werd afgestaan.

Sommige gegevens zijn niet statisch. Het is dan ook aangewezen dat de ziekenhuizen alle veranderingen aan die gegevens tot aan het ontslag van moeder of het kind uit het ziekenhuis doorgeven aan het agentschap. Dat is bijvoorbeeld belangrijk als het kind tijdens het ziekenhuisverblijf overlijdt.

Het nieuwe artikel 11, derde lid, biedt de ziekenhuizen een duidelijke rechtsgrond om die gegevens aan het agentschap te verstrekken. De verwerking ervan is noodzakelijk voor het vervullen van een taak van algemeen belang. De AVG vereist in dat geval een decretale rechtsgrond, die met deze wijziging gecreëerd is.

Kind en Gezin werd bij beraadslaging 14/030 van 15 april 2014 van het Sectoraal Comité Sociale Zekerheid en Gezondheid, afdeling Gezondheid, al gemachtigd om via de elektronische geboorteaangifte (eBirth) de identificatiegegevens van alle pasgeboren kinderen en hun ouders die in Vlaanderen wonen te verkrijgen. Dat moest Kind en Gezin toelaten om zijn decretale opdrachten met betrekking tot de preventieve gezinsondersteuning uit te voeren. De informaticatoepassing eBirth is ontwikkeld door de Federale Overheidsdienst Informatie en Communicatietechnologie (Fedict). Ze stelt zorgverleners (waaronder de ziekenhuizen) die assisteren bij een geboorte in staat om een bericht van bevalling en het geboortebewijs op elektronische wijze aan de burgerlijke stand te bezorgen. Voor het agentschap is dat echter niet voldoende. De gegevensset van eBirth bevat geen contactgegevens

van de moeder of gegevens over het feit dat een kind kort na de geboorte is overleden of voor adoptie werd afgestaan. Bovendien laat de kwaliteit van de gegevens die dagelijks via eBirth worden doorgestuurd, vaak te wensen over omdat de gegevens niet altijd nauwkeurig worden ingevuld. Daardoor zijn ze soms onvolledig of bevatten ze fouten. De samenwerking met de ziekenhuizen voor het verkrijgen van de bovenvermelde gegevensset blijft daarom noodzakelijk.

Op dit moment lopen er al experimenten met verschillende ziekenhuizen om een veilige digitale gegevensstroom met het agentschap Opgroeien regie mogelijk te maken. Het agentschap moet daartoe samenwerkingsakkoorden met de ziekenhuizen sluiten, waarin concrete afspraken over de gegevensdeling en de andere aspecten van de samenwerking worden vastgelegd vanuit het oogpunt van de continuïteit van zorg en rekening houdend met de medische noodwendigheden, de deontologie en de privacy.

Het nieuwe artikel 11, derde lid, regelt enkel het doorgeven van een aantal gegevens met betrekking tot geboortes in ziekenhuizen en bepaalt verder niets over thuisbevallingen of vondelingen. Het overgrote deel van de geboortes vindt nog steeds plaats in kraamklinieken, het aantal thuisbevallingen in Vlaanderen blijft heel beperkt. De regeling voor de ziekenhuizen sluit echter niet uit dat ook hulpverleners die bij een thuisbevalling aanwezig zijn met het akkoord van de moeder een aantal gegevens met betrekking tot moeder en kind aan het agentschap verstrekken. Het agentschap heeft hierover een samenwerkingsafpraak met de Vlaamse Beroepsorganisatie van Vroedvrouwen en in de praktijk loopt dit vlot. Het aantal vondelingen is gelukkig nog veel beperkter. De in artikel 11, derde lid, vermelde gegevens over moeder en kind zijn bij een vondeling ook niet gekend. Medewerkers van het agentschap kunnen in dat geval contact opnemen met het OCMW van de gemeente waar de vondeling werd aangetroffen.

Voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad regelt dit voorstel van decreet alleen de toegang tot geboortegegevens vanuit instellingen die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd als instellingen die uitsluitend tot de Vlaamse Gemeenschap behoren. Binnen de huidige bevoegdheidsverdeling kan de Vlaamse overheid geen vergelijkbare regeling opleggen aan bicommunautaire ziekenhuizen. Wel is het wel aangewezen om te onderzoeken of daarover op korte termijn een samenwerkingsakkoord kan worden gesloten tussen de Vlaamse Regering en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Een dergelijk samenwerkingsakkoord vereist geen decretale grondslag: het maakt bijgevolg geen voorwerp uit van het voorliggende voorstel van decreet.

2. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel voegt een nieuw artikel 10/1 in, dat een rechtsgrond biedt voor de gegevensdeling met het OCMW. Het stelt het doel vast waarvoor gegevens kunnen worden gedeeld en bepaalt de voorwaarden waaronder dat moet gebeuren. Het bepaalt welke actie de cliënt van het OCMW mag verwachten en verwijst naar het juridische kader waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden verwerkt en uitgewisseld met de partners van het geïntegreerd breed onthaal.

Artikel 3

Dit artikel vervangt artikel 11, derde lid. Het voert een rechtsgrond in voor de gegevensdeling tussen de kraaminrichtingen en het agentschap in het belang van een geïntegreerd zorgtraject in de perinatale periode en om het agentschap toe te laten zijn dienstverlening met betrekking tot de preventieve gezinsondersteuning aan elk gezin aan te bieden. In het nieuwe derde lid wordt opgesomd welke gegevens de kraamklinieken daarvoor aan het agentschap moeten bezorgen.

Punt 2° van dit artikel voegt een vierde lid toe aan artikel 11. Daardoor kan het agentschap samenwerkingsakkoorden met de ziekenhuizen sluiten om afspraken over de samenwerking vast te leggen, opdat de continuïteit van de zorg gegarandeerd blijft, rekening houdend met de medische noodwendigheden, de deontologie en de privacy.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt de datum van inwerkingtreding. Gelet op de maatschappelijke urgentie van het proactief bestrijden van kinderen in kansarmoede beogen de indieners het decreet zo snel mogelijk in werking te laten treden, bij voorkeur vanaf september. Evenwel is er voldoende tijd nodig tussen de publicatie van het decreet in het Belgisch Staatsblad en de inwerkingtreding.

Maaïke DE RUDDER
Katja VERHEYEN
Freya SAEYS
Elke SLEURS
Katrien SCHRYVERS
Koen DANIELS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 mei 2021, wordt een artikel 10/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 10/1. §1. Met het oog op het verhogen van de toegang tot de sociale hulp- en dienstverlening en het tegengaan van onderbescherming, vermeld in artikel 9, eerste lid, van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid, kunnen de lokale teamleden van het agentschap die gebonden zijn aan het beroepsgeheim, vermeld in artikel 458 van het Strafwetboek, identificatiegegevens van maatschappelijk kwetsbare gezinnen waarmee ze bij de uitvoering van hun taken in contact komen, delen met een maatschappelijk werker van het OCMW van de woonplaats van de cliënt die concrete dienstverlening namens het OCMW aan die cliënt biedt en die door hetzelfde beroepsgeheim gebonden is. De lokale teamleden zijn de personeelsleden van het agentschap die in een bepaalde regio de dienstverlening, vermeld in artikel 7, aanbieden. Als cliënt wordt beschouwd, eenieder die het ouderlijk gezag uitoefent of zal uitoefenen met wie de medewerker van het lokale team in contact komt.

De gegevens die kunnen worden gedeeld zijn:

- 1° de voor- en achternaam en het adres van de cliënt;
- 2° het telefoonnummer en e-mailadres van de cliënt.

§2. De cliënt wordt vooraf geïnformeerd over:

- 1° het doel van de gegevensdeling;
- 2° welke gegevens er worden gedeeld;
- 3° met wie de gegevens worden gedeeld;
- 4° wat er verder met de gegevens gebeurt en wat de cliënt nog mag verwachten.

Het delen van de identificatiegegevens is vrijwillig en is alleen mogelijk als de cliënt daarvoor zijn vrije en uitdrukkelijke toestemming heeft verleend.

§3. Een maatschappelijk werker van het OCMW neemt met de betrokken cliënt contact op om naar zijn hulpvragen te luisteren en zijn rechten te verkennen, hem informatie te verschaffen en hem sociale hulp- en dienstverlening aan te bieden of hem door te verwijzen naar de gepaste lokale sociale hulp- en dienstverlening.

§4. Het OCMW verwerkt de persoonsgegevens van de cliënt en kan ze uitwisselen met de actoren die deel uitmaken van het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal met toepassing van de regels, vermeld in artikel 11, §2, van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid.

§5. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kunnen de gegevens, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, onder de voorwaarden, vermeld in paragraaf 2, worden gedeeld met een medewerker van het centrum algemeen welzijnswerk van Brussel als partner van het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal dat tot stand komt ter uitvoering van de conventie, vermeld in artikel 2 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid."

Art. 3. In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht

1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Voor de preventieve gezinsondersteuning werkt het agentschap samen met organisaties of instanties die consultatiebureaus organiseren, alsook met ziekenhuizen. In het belang van de continuïteit van een geïntegreerd zorgtraject in de perinatale periode en om het agentschap toe te laten aan elk gezin zijn dienstverlening met betrekking tot de preventieve gezinsondersteuning, vermeld in artikel 7, aan te bieden, heeft het agentschap toegang tot de kraaminrichtingen en verstrekken de ziekenhuizen bij de geboorte van een kind de volgende gegevens aan het agentschap:

- 1° de voor- en achternaam van de moeder;
- 2° de geboortedatum van de moeder;
- 3° het identificatienummer van de sociale zekerheid (INSZ-nummer) van de moeder;
- 4° het adres van de moeder;
- 5° het gsm-nummer en het e-mailadres van de moeder;
- 6° de voor- en achternaam van het kind;
- 7° de geboortedatum van het kind;
- 8° in voorkomend geval de datum van overlijden van het kind;
- 9° in voorkomend geval dat het kind bij de geboorte voor adoptie werd afgestaan.”;

2° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het agentschap sluit samenwerkingsakkoorden met de ziekenhuizen waarin de afspraken over de samenwerking worden vastgelegd vanuit het oogpunt van de continuïteit van de zorg, en rekening houdend met de medische noodwendigheden, de deontologie en de privacy.”.

Art. 4. Dit decreet treedt in werking dertig dagen na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Maike DE RUDDER
Katja VERHEYEN
Freya SAEYS
Elke SLEURS
Katrien SCHRYVERS
Koen DANIELS